

V devadesátých letech dvacátého století se na stránkách literárních časopisů začalo diskutovat o autenticitě v souvislosti s masivním vydáváním tzv. autentické literatury, tedy dopisů, memoárů a především deníků. Literární kritici se zajímali nejenom o konkrétní deníkové texty, ale také o obecné teoretické přístupy k autentické literatuře. Autenticita však není literární pojem, má své počátky ve filozofii, konkrétně ve filozofii existencialismu. Zajímalo nás, jakým způsobem přejímá literární věda autenticitu z původního filozofického hlediska na rovinu poetickou. Hlavní osobností, která užívala kritérium autenticity pro hodnocení literárního díla, byl Jan Lopatka. V naší práci představíme zásadní myšlenky jeho kritického přístupu k textu, neboť svou metodologií rozpoutal vlnu polemik, které se rovněž odrazily v diskusi o autenticitě v 90. letech.

Proti kritickému přístupu Jana Lopatky se ohradilo mnoho literárních kritiků a vědců. V příspěvcích do literárních časopisů diskutovali o významu autora pro autentické dílo, o možnostech recipienta, o pravdivém záznamu reality v textu a především o postavení soudobé literární kritiky. V neposlední řadě se diskuse dotkla i díla Ludvíka Vaculíka, který stojí na samém počátku diskusí o autenticitě.

Problém autenticity je velmi široký a rozsáhlý, omezíme ho tedy pouze na léta devadesátá. Nelze ale pominout výrazné inspirační podněty před rokem 1989, proto i v naší práci musí zaznít jména jako Jan Hanč či Jiří Kolář.

Zaměříme se ale především na texty, které vyšly po roce 1989 a které patří do tzv. nové vlny autentické literatury. Z teoretického hlediska nás bude zajímat, jakým způsobem zodpovídají otázku autenticity zásadní literární metodologie 20. století, tedy strukturalismus, hermeneutika či postrukturalismus.